
Rapport 25 aug 22

Etablering av landbasert oppdrett

Date: 25.08.2022

Innholdsfortegnelse

1. Introduksjon	3
2. Nødvendige tillatelser og tilhørende sektormyndigheter.....	4
2.1 Reguleringsplan	5
2.2 NVE - vassdragskonsesjon	5
3. Søknad om etablering av landbasert oppdrettsanlegg	7
3.1 Saksgang	7
3.2 Konsesjonssøknad	9
3.2.1 Strømmåling	9
3.2.2 MoM B-undersøkelse	9
3.2.3 Modellering av utslipp til resipient	10
3.2.4 Biosikkerhetsplan	10
3.2.5 Egenvurdering for konsekvensutredning	12
3.2.6 Skisseprosjekt	13
3.2.7 Kartutsnitt og anleggsskisse	13
3.3 Konsekvensutredning	13
3.5 Tidslinje.....	15
3.6 Kostnadsestimat	15

1. Introduksjon

Akvakulturproduksjon og aktivitet i Norge er basert på tillatelser begunstiget fra myndighetene. I konsesjonssystemet håndteres tiltak for sjøbasert og landbasert oppdrettsaktivitet ganske likt, men forskjellen i praksis er at sjøbasert produksjon benytter allmenhetens areal, mens landbasert aktivitet i hovedsak benytter privateid areal.

Nødvendige tillatelser regulerer kontaktflate mellom den industrielle produksjonen og allmennheten. Dette kan innebære regulering av forbruk av ferskvann, utslipp av produksjonsvann og lokalisering av oppdrettsanlegg i forhold til kjente naturverdier.

Akvakulturtillatelser regnes som et særskilt «gode» og i prinsippet er dette en mulighet til å drive eksklusiv drift i et spesielt område eller utnytte en spesiell naturverdi, som for eksempel ferskvann fra en elv eller en innsjø.

Som motytelse setter myndighetene spesifikke vilkår, som regulerer drift, opplysningsplikt for produksjonsdata, produksjonsstørrelse, dyrevelferd og utslipp/forurensing. I tillegg stilles det også krav til at bedriften bidrar til verdiskaping lokalt og nasjonalt. Dette defineres som «samfunnskontrakten» og sikrer at bedriftene forholder seg til de definerte kriteriene for å drive denne typen industri.

Det grunnleggende utgangspunktet er at det kreves tillatelse til å drive akvakultur – og ingen kan drive akvakultur uten å være registrert som innehaver av akvakulturtillatelse i akvakulturregisteret jf. akvakulturloven § 4. Dette gjelder også for landbasert oppdrett. Det stilles strenge krav til blant annet tekniske innretninger og fiskehelse. Fylkeskommunene har fått delegert ansvar til å avgjøre akvakultursøknader etter akvakulturloven. Kommunene har det lokale ansvaret for å regulere næringsareal og tilrettelegge for aktiviteten i samsvar med gjeldende kommuneplan.

På veien fram til en endelig konsesjon, vil de fleste nivå innenfor forvaltning og myndigheter være berørt. I tillegg er kravet om demokratisk åpenhet og transparens ivaretatt gjennom konsesjonsprosessen, hvor alle søknader legges ut for høring og for innsigelser fra andre interesseparter.

2. Nødvendige tillatelser og tilhørende sektormyndigheter.

Innvilgelse av tillatelse for å etablere et landbasert oppdrettsanlegg, er basert på at en rekke sektormyndigheter godkjenner planene etter sine spesifikke hjemler og forskrifter (Etter matloven og dyrevelferdsloven (Mattilsynet), forurensingsloven (Statsforvalter), lov om havner og farvann (Kystverket), vannressursloven (NVE)). Disse sektormyndighetene er listet i tabell 1.

Tabell 1: Reguleringstrinn, sektormyndigheter og ansvarlig for gjennomføring av tiltakene

Regulering	Sektor	Utøver
Reguleringsplan	Kommune	Tiltakshaver, kommune, private tjenester
Konsesjon for vannuttak	NVE	Tiltakshaver, private tjenester
Konsesjon for akvakultur - koordinering	Fylkeskommune	
Konsesjon for akvakultur - dyrevelferd	Mattilsynet	Tiltakshaver, private tjenester
Konsesjon for akvakultur - produksjon	Fiskeridirektoratet	Tiltakshaver, private tjenester
Konsesjon for akvakultur - kystareal / transport	Kystverket	Tiltakshaver, private tjenester
Utslippstillatelse	Statsforvalteren	Tiltakshaver, private tjenester
Byggestart	Arbeidstilsynet	Tiltakshaver, private tjenester

Gjennomføringstid for de ulike prosessene kan være fra noen uker til flere måneder. Reguleringsplan og NVE konsesjon er normalt prosesser som kan kreve en del tid og ressurser for å gjennomføre, derfor er det relevant å starte med disse søknadene først. Behandlingstid i NVE har de siste årene vært preget av for lav saksbehandlingskapasitet. Det er også nødvendig at det foreligger et tilsagn fra NVE hvis det skal benyttes ferskvann i produksjonen.

Krav om konsekvensutredning kan komme hvis tiltaket kommer i konflikt med forskriften som regulerer dette. Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger (KU) er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer eller tiltak, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer eller tiltak kan gjennomføres.

Tiltakshaver kan gjennomføre en egen vurdering av behov for konsekvensutredning, hvor man argumenterer for tiltaket og vurderer påvirkningsgraden av nærliggende miljø. Hvis egen vurderingen ikke i tilstrekkelig grad kan synliggjøre at det ikke er behov for fritak, må konsekvensutredning gjennomføres. Dette er en aktivitet som kan være omfattende, alt etter miljøtilstand og tiltakets omfang.

Utarbeidelse av selve konsesjonen kan ta fra 2 – 4 måneder, og sentralt i denne prosessen er dokumentasjon av strømmålinger og bunnundersøkelser på lokaliteten. Dette er tidskrevende aktiviteter, spesielt hvis det er ventetid på utstyr eller tilgjengelig personell som er påkrevd for å utføre dette.

Fylkeskommunen har en behandlingsfrist på 6 måneder for akvakultur-konsesjoner, men i realiteten kan høringsinnspill og ufullstendige søknader bidra til at prosessen tar lengre tid.

2.1 Reguleringsplan

Etablering av næringsaktivitet skal skje på regulerte areal, med en reguleringsplan som er i tråd med kommuneplanens arealplaner. Hvis anlegget skal etableres på et område som ikke er regulert for formålet, må tiltakshaver få gjennomført en reguleringsplan i tråd med retningslinjene for kommunen.

Reguleringsplanarbeid følger normalt en mal som er definert av vertskommunen. Privatpersoner, tiltakshavere, organisasjoner og andre myndigheter kan legge fram et forslag til reguleringsplan. Forslaget skal utarbeides av fagkyndige/plankonsulent (i tråd med plan- og bygningsloven § 12-3).

Varighet av en slik reguleringsplan-prosess er avhengig av lokale forhold, både geografisk og politisk. I tabell 2 er tidsbruken for en planreguleringsprosess beskrevet.

Tabell 2: Antatt rekkefølge og tidsbruk for reguleringsplanarbeid

Uke	Aktivitet
1	oppstartsdokumenter / planinitiativ
3	oppstartsmøte
	referat oppstartsmøte
	kunngjøring oppstart planarbeid
	oppstart planarbeid (12 - 16 uker)
19	høring
23	høringsfrist utgår
25	høringsfrist utgår hvis konsekvensutredning
37	Saksbehandlingsfrist utgår
39	Revidering planforslag
43	Kommunal behandling og vedtak

Kommunen vil også være en instans som behandler den ordinære konsesjonssøknaden, og har dermed flere nivå hvor de kan gå inn å stille krav eller avslå en eventuell etablering, med hjemmel i Plan og bygningsloven, eller andre lovverk.

2.2 NVE - vassdragskonsesjon

Før det sendes søknad til fylkeskommunen om tiltak etter akvakulturloven, må det foreligge tillatelse eller en vurdering fra NVE etter vannressursloven for bruk av vannressursen.

For akvakultur - med uttak av ferskvann - avgjør NVE om inngrepet er konsesjonspliktig etter vannressursloven. Søknad og henvendelse om konsesjonsplikt skjer til NVEs aktuelle regionskontor, og det skal foreligge konsesjonsfritak eller konsesjon før søknaden sendes fylkeskommunen.

Konsesjon etter vassdragsloven gis hvis tiltaket er av samfunnsmessig nytte. Det vil si at det er relativt strenge kriterier som ligger til grunn for bevilgning av konsesjon etter vassdragsloven. I konsesjonssøknaden skal tiltakets vannbehov og påvirkning på naturverdier

beskrives. Relevant informasjon om anleggets lokalisering, teknisk design, vannforbruk og vannbehandling skal følge med søknaden, men ikke på samme detaljnivå som den ordinære konsesjonssøknaden for akvakultur. Den viktigste dokumentasjonen må skaffes ut fra hydrologiske modeller og dette innebærer bruk av modellverktøy. Det er ikke krav om spesifikke målinger av vannkvalitet, nivå i dam eller lignende, men kunnskap om vannkvaliteten er viktig for den tekniske oppbyggingen av anlegget.

I kriteriene for hydrologiske parametere, kobles historiske nedbørsstatistikker sammen med kunnskap om topografi (nedbørsfelt, tilsig av vann, jordsmonn) og tiltakets uttak gjennom produksjonsåret.

I tillegg skal det gjøres en vurdering på naturverdier i området rundt vassdraget, som blir påvirket av tiltaket, eller har påvirkning på tiltaket. Denne vurderingen gjøres med bakgrunn i registrerte verdier i naturdatabaser.

Konsesjonsbehandlingen i NVE er tidkrevende, og det har tradisjonelt vært lang ventetid på konsesjonssøknader for akvakultur. Vi anbefaler at dette er første tiltak for prosjektet, og NVE anbefaler selv at dette arbeidet gjøres minst et år før selve akvakultursøknaden skal sendes inn.

3. Søknad om etablering av landbasert oppdrettsanlegg

Konsesjonsordningen for akvakultur er utformet med bakgrunn i Lov om akvakultur, som sier at ingen kan drive akvakultur uten å være registrert som innehaver av akvakulturtillatelse i akvakulturregisteret. Konsesjon eller tillatelse gis av fiskeridepartementet ved søknad, eller ved erverv / kjøp av konsesjon fra andre etableringer.

Selve konsesjonen gir en rettighet til produksjon av bestemte arter på avgrensede geografiske områder (lokaliteter), med de til enhver tid fastsatte begrensninger av tillatelsens omfang. Dette kan være definert som en årlig biomasse eller et årlig antall (f.eks. ved smoltproduksjon).

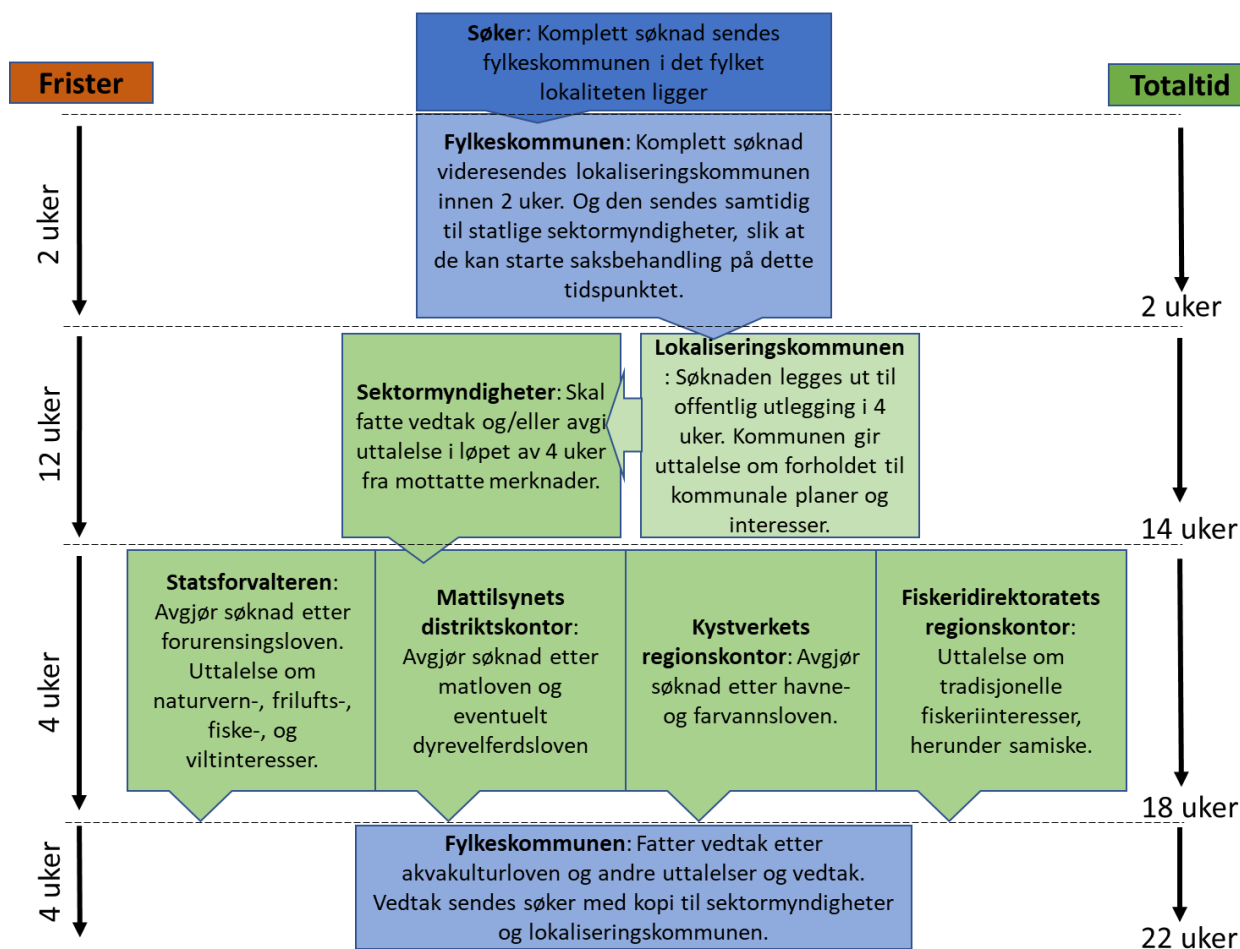
En konsesjonssøknad sendes til Fylkeskommunen, som koordinerer videre saksgang og sørger for kommunikasjon mellom søker og de relevante sektormyndighetene som er involvert i behandlingsprosessen.

3.1 Saksgang

Ifølge Forskrift om samordning og tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader §4 ([Forskrift om samordning og tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader - Lovdata](#)), gjelder følgende:

- Tildelingsmyndigheten (dvs. fylkeskommunen lokaliteten søkes plassert i) skal fra mottakelse av komplett søknad og frem til sluttbehandling, registrere tidsbruken slik denne forskriften fastsetter. Tildelingsmyndigheten skal innen 2 uker fra mottakelse av komplett søknad videresende denne til lokaliseringskommunen, sektormyndighetene og andre myndigheter som skal gi uttalelser.
- Fylkeskommunen skal ha mottatt uttalelser fra kommune, herunder merknader fra offentlig utlegging senest 12 uker etter at kommunen mottok søknaden.
- Eventuelle kommunale uttalelser eller merknader fra kunngjøring og offentlig utlegging, skal sendes fra fylkeskommunen til sektormyndighetene og andre myndigheter som skal gi uttalelser, umiddelbart etter 12-ukers fristen har utløpt.
- Sektormyndighetene skal så fatte vedtak i løpet av 4 uker fra de har mottatt eventuelle merknader.
- Fylkeskommunen skal ha mottatt uttalelser fra andre myndigheter senest 4 uker etter at de mottok merknader.
- Fylkeskommunen skal sluttbehandle søknaden innen 4 uker etter de har mottatt sektormyndighetenes tillatelse eller avslag.

Tildelingsmyndigheten er det samme som fylkeskommunen lokaliteten søkes plassert i, lokaliseringskommunen vil si den kommunen lokaliteten søkes plassert i, og sektormyndighetene er i denne sammenhengen Statsforvalteren, Mattilsynet, Kystverket og Fiskeridirektoratet. Saksgangen er fremstilt skjematisk i figur 1, med frister og totaltid markert.

Figur 1: Saksgang for godkjenning av lokalitet for oppdrett

Nytt av året er at Mattilsynet må godkjenne søknaden i to trinn. Dette kommer av det nye dyrehelseregelverket som ble innført 29. april 2022 ([Nytt regelverk for dyrehelse | Mattilsynet](#)). Dette regelverket retter seg mot alle som eier eller på annen måte tar vare på eller har ansvar for et dyr, og legger mer vekt på forebyggende tiltak enn tidligere. Dette har ført til at Mattilsynet nå ikke lenger kan godkjenne lokaliteter bare på planstadiet – godkjenning kan først gis når lokaliteten er klar til bruk og Mattilsynet har inspisert denne. Saksbehandlingsprosessen hos Mattilsynet er nå delt i to trinn:

1. Klarering av lokalitet: I hovedsak den samme som tidligere godkjenningsprosess – søknad om klarering av lokalitet sendes til og koordineres av fylkeskommunen (se flytskjema i figur 1).
2. Inspeksjon: Mattilsynet inspiserer lokaliteten når anlegget står ferdig. Forholdene blir da vurdert opp mot klareringen i trinn 1. Dersom forholdene har endret seg mtp smitterisiko må bl.a. biosikkerhetsplan, internkontrollsystem og beredskapsplan være oppdatert for at godkjenning kan gis. Etter inspeksjon fatter Mattilsynet vedtak om avslag eller godkjenning. Det kan gis inntil 6 måneders betinget godkjenning for å utbedre mindre mangler.

I tillegg til biosikkerhetsplan må det vedlegges en beskrivelse av bedriftens internkontrollsystem (IK-system) (f.eks. innholdsfortegnelse i en fremtidig kvalitetssikringshåndbok), og beredskapsplaner (rømming, massedød, personskafe og utbrudd av alvorlig og/eller listeført smittsom sykdom).

3.2 Konesjonssøknad

Selve søknadsskjemaet som brukes finner man på Fiskeridirektoratet sine nettsider: Søknadsskjema for tillatelse til akvakultur i flytende eller landbasert anlegg: [Akvakultursøknad \(fiskeridir.no\)](https://www.fiskeridir.no). I tillegg til ferdig utfylt skjema, skal ulike vedlegg være med for å gjøre søknaden komplett. Disse vedleggene er beskrevet i punktene under.

3.2.1 Strømmmåling

For å vurdere bæreevnen (dvs. hvor mye utslipp som tåles) til en lokalitet som skal søkes om, skal det utføres strømmmålinger. Hensikten er å kartlegge området for spredning av organisk materiale. Dette gjelder ved utslipp til sjø. Målingene skal kartlegge vannutskiftningsstrøm, spredningsstrøm og bunnstrøm. For å få data som er representative for området, må målingene gjøres kontinuerlig over en periode på minst fire uker. Målingene vil gi et innblikk i reelle strømforhold i et område for perioden målingene er utført. En strømrappport utarbeides fra slike målinger av havstrøm for å gi et grundig vurderingsgrunnlag av forholdene i et område. Aktører som gjennomfører slike strømmmålinger, er eksempelvis Åkerblå og Akvaplan Niva.

3.2.2 MoM B-undersøkelse

En MoM B-undersøkelse er en trendovervåkning av miljøtilstanden på akvakulturlokaliteter, som utføres etter norsk standard NS9410:2016. For sjøanlegg vil bunnforholdene under og i umiddelbar nærhet til lokaliteten bli undersøkt. For landbaserte anlegg er det miljøtilstanden under og i umiddelbar nærhet til utslippspunktet som blir undersøkt. Undersøkelsen skal gjøres av en uavhengig tredjepart som kan dokumentere faglig kompetanse til å gjennomføre den. Eksempler på slike er Åkerblå og Akvaplan Niva. Undersøkelsen gjøres ved at bunnprøver tas med en grabb, og tilstanden til bunnsedimentet beskrives kvalitativt mht. fauna, kjemisk tilstand og sensorisk tilstand. Antall prøver øker med økt MTB. Lokaliteten vil bli klassifisert med en tilstand fra «meget god» til «meget dårlig».

Grieg Seafood har et anlegg (anleggsnummer 15462 SARNES) som ligger 1,4 km nord-øst for lokaliteten det skal søkes om. Her ble det i november 2021 gjort en MoM B-undersøkelse etter pålegg fra Fiskeridirektoratet på grunn av høy organisk belastning ved tidligere undersøkelser. Undersøkelsen i 2021 resulterte i en samlet tilstand 3 – «Dårlig».

3.2.3 Modellering av utslipp til resipient

Basert på strømmålingene samt forventede produksjonsdata og kalkulering av utslipp av nitrogen og fosfor, kan man gjøre en modellering av fortykning og spredning av utslippsvannet fra det landbaserte akvakulturanlegget. Aktører som kan utføre slike modelleringer er eksempelvis NIVA og Åkerblå. Modelleringen gjøres digitalt ved hjelp av programvaren Delft3D-FLOW. Data som beskriver temperatur, salinitet og spredning av utslipp settes sammen. Modellen favner et stort område og kan kjøres for lange tidsperioder. Dette gjør at man får med variasjoner og unike forhold ved hver enkelt lokalitet.

Resultatene fra modelleringen brukes til å vurdere om forventet utslipp er forsvarlig for resipienten, og om valgt utslippspunkt er bra eller ikke, f.eks. med hensyn til spredning til nærliggende lokaliteter eller lakseelver.

3.2.4 Biosikkerhetsplan

En biosikkerhetsplan er en dokumentert plan som viser hvordan smitte/sykdom kan komme seg inn i et anlegg, hvordan det kan spre seg innad i anlegget, og overføres fra anlegget til andre anlegg. Planen skal også fastslå hvilke tiltak som vil redusere risikoene som er identifisert. Planen skal minst inneholde informasjon om følgende punkter:

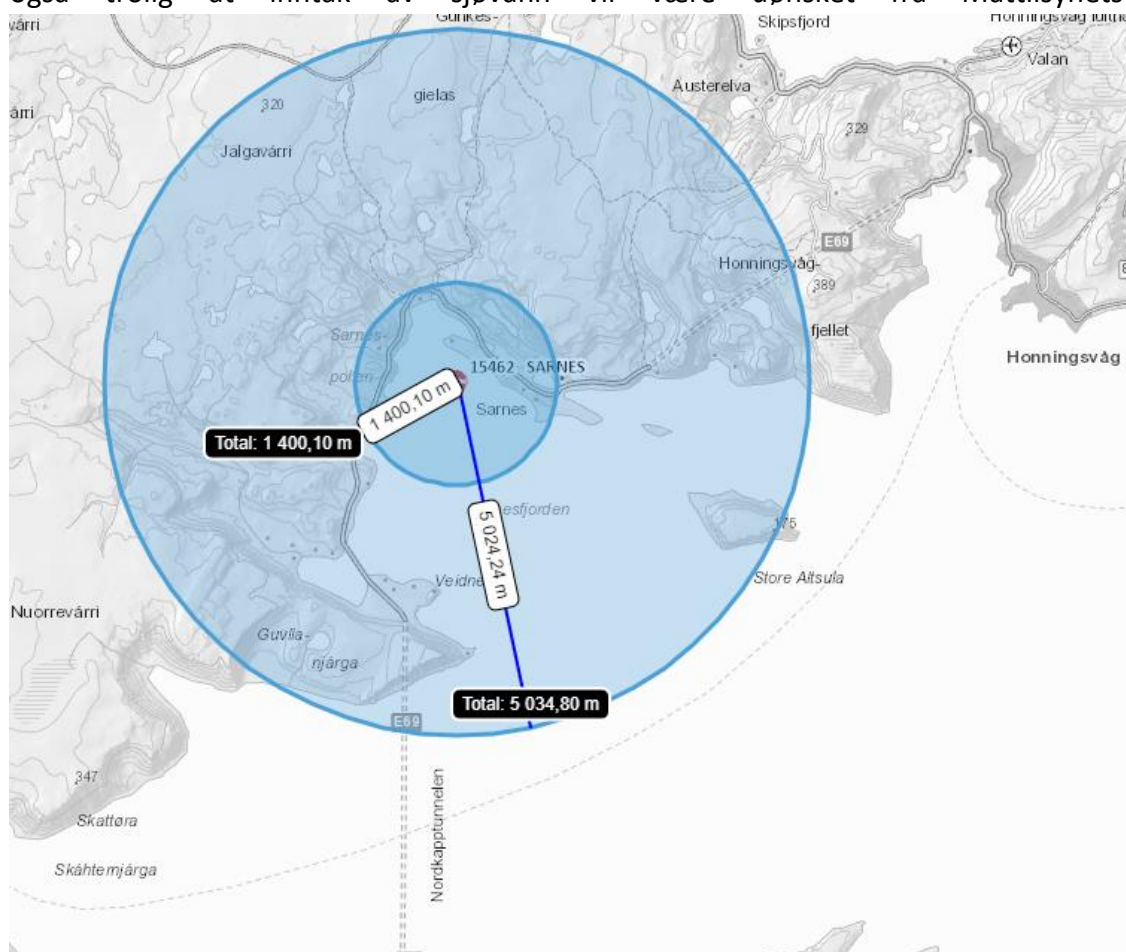
- Sluser inn og ut av anlegget og rutiner for besøkende.
- Skille mellom ulike avdelinger i anlegget dersom det er relevant.
- Utstyr som deles mellom flere anlegg.
- Hvordan dødfisk tas opp og håndteres.
- Rutiner og utstyr for vask og desinfeksjon av utstyr.
- Rutine for desinfeksjon av rogn.
- Hvordan transportørens dokumentasjon for vask og desinfeksjon verifiseres før lasting eller lossing av akvakulturdyr i anlegget.

Hvis risikovurderingen tilsier det, kan planen også inneholde informasjon om følgende:

- Helsestatus i området
- Koordinering av drift i området.
- Avstand til andre anlegg, vassdrag, slakterier, osv.
- Vannkilde og vannbehandling.
- Avløp.
- Helsestatus på fisk som tas inn i anlegget.
- Flytting av fisk.
- Vaksinerings.
- Trafikk til og fra anlegget.
- Helseovervåking.

Mattilsynet har stort fokus på å unngå smitte mellom ulike anlegg - plassering av et akvakulturanlegg i forhold til andre virksomheter og omkringliggende miljø har avgjørende betydning for forebygging og bekjempelse av smittsom sykdom. Det er i all hovedsak to ulike

hovedsmitteveier fra sjøanlegg: smitte fra avfall som sedimenterer på bunn under anlegget (fôrrester og fekalier) og spredning av virus/bakterier/lus fra vannmassene ved anlegget. Tetthet av akvakulturanlegg i nærområdet vil ha betydning for hvor stor smittefaren er, og det er viktig at den enkelte lokalitet vurderes i sammenheng med anlegg og akvakulturrelaterte virksomheter i et større geografisk område. I Sarnesfjorden er det et annet akvakulturanlegg i nærheten av den tenkte lokaliteten (Figur 2). Anbefalt minsteavstand fra matfiskanlegg i sjø til andre akvakulturanlegg for laksefisk, settefisk- og stamfiskanlegg (alle arter) e.l., er 5 km. For landbasert virksomhet vurderes avstanden fra plasseringen av inntaks og/eller avløpsledningen. Den største ringen i figur 2 viser 5 km grensa fra det eksisterende akvakulturanlegget i Sarnesfjorden. Utløpspunktet fra den planlagte lokaliteten bør legges utenfor denne grensa. På grunn av nærheten til det eksisterende akvakulturanlegget, er det også trolig at inntak av sjøvann vil være uønsket fra Mattilsynets side.

Figur 2: Kart som viser avstand fra lokalitet til nærmeste akvakulturanlegg, og markering av 5 km grense fra eksisterende anlegg.

Erfaringsmessig er Mattilsynet rigide med tanke på fortolkningen av denne 5 km – grensen, og det skal vektig argumentasjon til for å omgjøre et eventuelt avslag. Det er viktig å forhåndskonferere med Mattilsynet ved slike problemstillinger, i den grad det er mulig å få til.

Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder vil i noen tilfeller kunne utgjøre et etableringshinder for landanlegg fordi man vil verne villaksen mot smitte. Sarnesfjorden er ikke en nasjonal laksefjord, men den

sørligste delen av Porsangerfjorden med tilhørende Lakselva, Børselva og Stabburselva er nasjonale laksevassdrag.

3.2.5 Egenvurdering for konsekvensutredning

I forbindelse med planer om å etablere landbasert oppdrettsanlegg, skal det vurderes om tiltaket omfatter § 6, § 7 eller § 8 i Forskrift om konsekvensutredninger, jf § 4, annet ledd. Akvakultur behandles etter akvakulturloven, og det må derfor vurderes om tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn etter § 10, og dermed må konsekvensutredes. I de tilfeller tiltaket er vurdert å få vesentlige virkninger må det vises til utløsende kriterie(r). Hvis saken er vurdert ikke å ha vesentlige virkninger må dette også begrunnes. Begrunnelsen kan være kort. Det avgjørende er at det fremgår av saken at det faktisk er gjort en vurdering etter kriteriene i § 10. Egenvurderingen kan gjøres av søker selv eller en uavhengig tredjepart.

I denne vurderingen skal det sees på egenskaper ved planen eller tiltaket, og det skal vurderes om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med omgivelsene.

Egenskaper ved planen eller tiltaket omfatter:

- a. størrelse, planområde og utforming
- b. bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
- c. avfallsproduksjon og utslipp
- d. risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer.

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med:

- a. verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven
- b. truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv
- c. statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.
- d. større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet
- e. økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet

- f. konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning
- g. vesentlig forurensning eller klimagassutslipp
- h. risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

3.2.6 Skisseprosjekt

Skisseprosjektet skal inneholde en omfattende beskrivelse av prosjektet og prosjektets innhold, formål og bakgrunn. Den skal også beskrive hvordan prosjektet skal gjennomføres og hva som trengs for at det skal gjennomføres. Skisseprosjektet skal gi utfyllende informasjon til alle sektormyndigheter om etableringen. Søker er tjent med at det foreligger med en viss detaljgrad, samt gode beskrivelser av produksjon (produksjonsplan), utslipp (modellering), produksjonsteknologi, smitteforebygging, teknisk oppbygging med mere.

Skisseprosjektet kan være omfattende og skal dokumentere søkers kompetanse / kapasitet for prosjektet. En indeks for et skisseprosjekt er vedlagt dette dokumentet (vedlegg 1).

3.2.7 Kartutsnitt og anleggsskisse

For at søknaden skal være komplett må kartutsnitt og grafisk fremstilling av det planlagte anlegget være vedlagt. Arealplankart hvor anlegget er avmerket, og som viser annen akvakulturrelatert virksomhet, samt kabler, vannledninger etc. i området, må utarbeides. Kart i N-5 serie i målestokk 1:5000 skal vise vanninntak til anlegget, utslipp fra anlegget, utslipp fra kloakk, landbruk, industri o.l. og ha anlegget avmerket. I tillegg skal det legges ved en anleggsskisse i målestokk ca 1:1000, som viser plasseringen av anlegget på lokaliteten, og hovedstrukturene i anlegget. Mange velger også å lage anleggsskisser i 3D.

Kartutsnitt og anleggsskisser kan utformes av bedrifter som har tegnekompetanse og den programvaren som trengs (f.eks Autocad).

3.3 Konsekvensutredning

Behovet for konsekvensutredninger er dekket av en egen forskrift – Forskrift om konsekvensutredning: [Forskrift om konsekvensutredninger - Lovdata](#). Formålet med forskriften er å «sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.» De fleste akvakulturanlegg som skal etableres vil omfattes av §8 som omhandler planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. Om etableringsplanene kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, kan man selv komme frem til i egenvurderingen (kapittel 3.2.5), eller sektormyndighetene eller fylkeskommunen kan pålegge søker å gjennomføre en konsekvensutredning. Fylkeskommunen skal ved søknad om etablering eller endring av akvakulturanlegg vurdere hvorvidt tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Private konsulentfirma blir ofte hyret inn for å gjennomføre konsekvensutredningen. Den skal være uavhengig, pålitelig og nøytral, og den skal gjøre det mulig for myndighetene å avgjøre om nytten av tiltaket er verd tapet av natur. Det er flere rådgivere som kan gjennomføre konsekvensutredninger. Konsekvensutredningen skal være faktabasert, pålitelig og uavhengig, slik at den har legitimitet som grunnlag for videre avveininger og beslutning. Politiske avveininger som er gjort i en beslutningsprosess, er ikke en del av konsekvensutredningen.

Konsekvensutredningens innhold og omfang skal tilpasses den aktuelle planen, og være relevant for de beslutninger som skal tas. I arbeidet med konsekvensutredningen må man systematisk gå igjennom og identifisere den kunnskapen som foreligger om forhold som kan bli berørt. Dersom det er noe som tyder på at det mangler kunnskap om viktige forhold, må ny kunnskap innhentes. §21 i forskriften omhandler det som skal beskrives i en konsekvensutredning:

- Naturmangfold
- Økosystemtjenester
- Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Landskap
- Forurensning (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp, forurensning av vann og grunn, samt støy)
- Vannmiljø
- Jordressurser og viktige mineralressurser
- Samisk natur- og kulturgrunnlag
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred
- Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen
- Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Kriminalitetsforebygging
- Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet.

Ifølge forskriften skal beskrivelsen «omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, varige, kortsiktige og langsiktige virkninger». Og der hvor reindriftsinteresser blir berørt skal også de samlede virkningene innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes. Virkninger over landegrensene skal også beskrives.

Forslagsstiller har ansvar for at konsulenter som benyttes til utredninger og eventuelle feltundersøkelser følger anerkjent metodikk, og at det utføres av personer med relevant fagkompetanse. Forslagsstilleren skal bære kostnadene med utredningsarbeidet.

Type feltundersøkelser som må gjennomføres er avhengig av lokalitet og omliggende miljø. Typiske undersøkelser som er forbundet med slike utredninger for akvakultur er;

- Geotekniske undersøkelser
- Bunnsedimentsanalyser
- Kartlegging av biologisk mangfold
- Støyanalyser
- Arkeologi

3.5 Tidslinje

Basert på kjente og mer usikre tidsfrister for saksbehandling i de ulike leddene i prosessen, anslår vi at man må beregne omtrent 18 måneder fra prosessen settes i gang, til endelig vedtak foreligger. Denne perioden inkluderer arbeid med reguleringsprosesser og NVE konsesjon. Dersom dette allerede er klart, vil prosessen kortes ned. Tidslinjen er fremstilt i vedlegg 2.

3.6 Kostnadsestimat

Oppgitte kostnader er basert på erfaring fra tidligere søknadsprosesser og anslått medgått tid til de ulike delene. Et kostnadsestimat er presentert i vedlegg 3.